

PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC MANIU MIHALACHE
PROGRAMUL POLITIC AL PARTIDULUI

București, 2015

CUPRINS

I PNȚMM, România și Uniunea Europeană	2
II. Noi, PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC MANIU MIHALACHE	3
III. Principiile și valorile noastre	4
1. Doctrina creștin-democrată – centrată pe ființa umană și pe comunitate	4
2. Tradiția și morala creștină	4
a) Morala creștină	5
b) Familia – baza societății și comunitatea de generații	5
c) Tradiție și patriotism	5
3. Subsidiaritate și acțiune politică eficientă	6
4. Dreptate și proprietate responsabilă	6
5. Economia socială de piață orientată spre dezvoltarea durabilă	6
6. Unitate în diversitate	7
IV. Acțiunea politică	7
1. PNȚMM – împotriva corupției	7
a) Statul de drept	7
b) Justiția	8
c) Politicile anticorupție	8
d) Rolul societății civile	8
2. Familia și comunitatea – esența reconstrucției societății	9
a) Șanse egale fiecărei familii	9
b) Sănătatea morală și fizică	9
c) Mediul înconjurător	10
d) Siguranța cetățeanului	10
e) Educația și cultura	11
f) Libertatea de exprimare și accesul la informație	12
g) Libertatea de conștiință	12
h) Administrarea comunității	12
3. Economia socială de piață, modernă și eficientă	12
a) Stimularea inițiativei	12
b) Politici macroeconomice	13
c) Politici sectoriale	14
• Energia și resursele naturale	14
• Industria și serviciile	14
• Agricultură și dezvoltarea rurală. Renașterea, satului românesc	15
• Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică	16
• Politici pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii	16
d) Coeziunea economică și socială	16
• Infrastructura din domeniul transporturilor	16
• Mediul înconjurător	17
• Dezvoltarea regională	18
• Politicile în domeniul construcțiilor, lucrărilor publice și amenajării teritoriului	18
• Politici sociale	18
4. Viitorul României într-o lume liberă și prosperă	19
a) Politica externă și de apărare	19
b) România în Uniunea Europeană	19
c) Relația cu românii de pretutindeni	19
d) Relația specială cu Republica Moldova	19
e) Relațiile interetnice	20

PROGRAMUL POLITIC

I. PNȚMM, ROMÂNIA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

România a aderat la Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007, împlinindu-se ceea ce PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT a susținut încă de la reînființarea sa din 1990.

La sfârșitul anului 1999, la Helsinki, în timpul guvernării coaliției conduse de PNȚCD, cu un ministru țărănist al integrării, Consiliul European - alcătuit din șefii de stat și de guverne din Uniunea Europeană - a hotărât începerea negocierilor de aderare a României. Aceste negocieri au fost finalizate în anul 2004 și toate statele membre au ratificat Tratatul de Aderare. România trebuie să îndeplinească anumite criterii, între care nivelul deficitului bugetar, al inflației, dar mai ales să asigure stabilitatea economică, la nivel macro și micro, ca și alte angajamente luate în cadrul Tratatului de Aderare și ulterior. Românii vor contribui la formarea bugetului comunitar, iar fondurile dinspre Uniunea Europeană către România vor fi rodul unor politici sectoriale coerente și a respectării procedurilor europene pe care trebuie să ni le însușim.

Obiectivele politice fundamentale ale PNȚMM urmăresc reconstruirea României prin:

- Revigorarea adevăratelor sale rădăcini, reluarea firului întrerupt al continuității istorice, refacerea integrității teritoriale, afirmarea propriei identități și regăsirea conștiinței de sine a românilor.
- Întărirea democrației: eliminarea definitivă a structurilor politice asociate grupurilor de interese, ale căror metode și activități politico-economice sunt de natură penală, promovarea democrației - incluzând componentele sale tradiționale românești - și edificarea statului de drept.
- Dezvoltarea societății românești și bunăstarea tuturor românilor, sprijinirea vieții spirituale și culturale tradiționale românești, refacerea proprietății private – garanția libertății personale și a independenței materiale - prin restituirea integrală a proprietăților și finalizarea privatizării în economie, construirea unei infrastructuri moderne și performante în România și consolidarea structurilor economiei sociale de piață.

Domeniile și direcțiile prioritare pe care le vom susține din punctul de vedere al unui partid țărănesc, național și creștin-democrat sunt:

- *Consolidarea democrației.*
- *Intărirea statului de drept cu deplina separare a puterilor în stat.*
- *Renașterea satului românesc.*
- *Sprijinirea inițiativei private, în special a întreprinzătorilor mici și mijlocii.*
- *Sistemul educațional și morala creștină.*
- *Solidaritatea comunitară.*

Vom milita pentru selecția valorilor autentice și impunerea competiției oneste în alegerea și nominalizarea candidaților la funcții publice, ca una din modalitățile de întărire a democrației.

Vom încuraja promovarea inițiativelor legislative în favoarea cetățeanului și vom identifica soluții pentru creșterea încrederii în instituțiile publice, într-o clasă politică performantă, primenită cu oameni competenți și onești.

Atitudinea noastră se va traduce în măsuri ferme împotriva corupției care parazitează economia românească, sprijinind instituțiile abilitate de lege să controleze domeniile cu potențial de corupție.

Vom acționa pentru adoptarea Legii lustrației în spiritul „*Proclamației de la Timișoara*” - proiect propus de PNȚCD în mai 1999 și a unui Cod electoral favorabil organizării de alegeri transparente, cinstită și reprezentative. Morala creștină își are locul principal în modelarea

persoanei și comunității, parcurgând distanța între „a mă descurca” la „a munci”. Solidaritatea comunitară va fi motorul care va pune în valoare acțiunea fiecărui cetățean în cadrul colectivității locale.

II. NOI, PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC MANIU MIHALACHE.

Noi, PNȚMM, suntem un partid creștin democrat, care se adresează fiecărui cetățean preocupat de prezentul și mai ales de viitorul țării noastre. Prin stimularea segmentelor dinamice ale societății, purtătoare de progres, prin sprijinirea celor cu spirit de inițiativă și curaj, indiferent din ce categorie fac parte, tineri, intelectuali, întreprinzători, gospodari ai satelor, putem construi împreună o Românie europeană, modernă și echilibrată.

Nu suntem un partid profesional, sindical, clerical ori confesional. Suntem un partid de centru-dreapta, rezultat din îmbinarea tradiției politice creștin-democrate de tip european cu dorința de schimbare și întinerire a clasei politice. Suntem un partid care pune interesul național pe primul plan. Acționăm pe baza valorilor fundamentale și a principiilor care ne asigură o direcție corectă. Vrem să facem o altă politică, o politică definită prin onestitate, justiție socială, competență și realism.

Doctrina noastră politică este axată pe *dezvoltarea fiecăruia și solidaritatea tuturor*. România va cunoaște viitorul european pe care îl merită dacă va reuși să *asigure egalitatea șanselor, respectarea drepturilor democratice ale persoanei și cultivarea tradiției creștine*.

Asociat aderării României la Uniunea Europeană, credem că este locul de a reaminti ideile vizionare ale lui Iuliu Maniu susținute public în 1924:

„Viitorul este al unităților mari sociale ori economice [...]. Statul român, mai curând ori mai târziu, va trebui să facă parte dintr-o astfel de mare unitate și rolul lui, în această perspectivă, va depinde de modul în care a știut să se organizeze și să se conducă până în momentul acelei noi și mari prefaceri. De măsura în care va putea să-și câștige autoritatea și prestigiul moral, încrederea și respectul vecinilor săi și a lumii civilizate va depinde dacă statul român va fi un obiect de târguială, ori un factor hotărâtor, va fi un centru al formațiunii grandioase ce va veni, ori își va târi viața umilită - dacă o va mai avea - de pe o zi pe alta, din grația altora și servind pe alții!”

PARTIDUL NAȚIONAL ȚĂRĂNESC MANIU MIHALACHE va adera la Internaționala Creștin Democrată și la cea mai importantă familie politică europeană, Partidul Popular European, care grupează partide de factură creștin-democrată, populară și conservatoare, având o pondere majoritară în Parlamentul European

PNȚMM dorește să colaboreze cu toate forțele vii ale societății civile, reunite în asociații sau reprezentate prin personalități de elită. Împreună, prin conlucrare directă, ne sporim șansele de acțiune politică transformatoare.

Aderarea României la NATO și la Uniunea Europeană nu a dus la un trai mai bun pentru majoritatea românilor. Corupția instituționalizată, lipsa de respect față de omul obișnuit Polarizarea socială, lipsa bunăstării și generalizarea sărăciei pentru mulți dintre români, înapoierea zonelor rurale, încălcarea unor drepturi elementare, manipularea opiniei publice și aroganța clasei politice parlamentare, care definesc societatea românească, după traversarea a 45 de ani de comunism și după alți 17 ani de tranziție, au secătuit resursele oferite de integrarea europeană, reducându-le efectele benefice firești pentru marea masă a românilor.

Suntem convinși că astăzi, poporul român trezit la realitate nu se va mai lăsa înșelat, deja a arătat acest lucru la alegerile prezidențiale din 2014, va alege în 2016 o cale dreaptă și sigură. Cei 25 ani care au urmat Revoluției din 1989 au însemnat pentru mulți politicieni doar o șansă personală. Aceștia și-au neglijat răspunderea față de cei care i-au ales, urmărindu-și interesele proprii sau de grup.

Lupta împotriva corupției, schimbarea clasei politice reformată prin despărțirea de personaje sinistre cu mentalități moștemite din comunism - nule profesional, dar docte la furat - reprezintă voința actuală fermă a poporului român exasperat de dezamăgirile provocate de cei

pe care i-au ales, indiferent din ce partid, PSD, PNL, PD, PPDD, PMP, FC sau alianțe ale acestora, au făcut parte în ultimii 15 ani. PNȚMM, adevăratul partid al național țăranilor, dorește să fie și este o alternativă reală la actuala clasă politică parlamentară, având în vedere principiile și idealurile doctrinare – bazate pe morala creștină, democrație, economie liberă concurențială – care nu poate exista decât în absența corupției, precum și tenacitatea de a lupta în condiții deosebit de vitrege – și infiltrarea străinilor la conducerea partidului având ca efect imediat pierderea identității și pe această cale a credibilității, urmate de neintrarea în parlament în ultimii 15 ani.

Noi, ca partid creștin-democrat, dorim o guvernare orientată spre binele comun și combatem orice sistem economico-social bazat pe structuri oligarhice, corupte, de sorginte comunistă, adaptate la aparențe capitaliste și cu trăsături mafioate. Oameni care au încercat să distrugă poporul român, depersonalizându-l, eliminându-i specificul și restructurând factorii săi de identitate națională, sunt oameni care nu au ce căuta în pe scena politică românească. De aceea, PNȚMM susține și acum o Lege a lustrației și, implicit, aplicarea Punctului 8 din „*Proclamația de la Timișoara*” (interzicerea dreptului de a candida la funcția de parlamentar și la președinția țării pentru foștii activiști comuniști și pentru foștii ofițeri de Securitate), punct adoptat și de Partidul Popular European.

Știm că schimbarea de fond de care avem nevoie cere numeroase eforturi. Noua clasă politică se va naște treptat, cu implicarea multor forțe încă latente. Pentru aceasta, trebuie să dăruim mai mult din competența, energia și mai ales spațiul în care adevăratele competențe politice și administrative ale societății românești să se poată exprima. Să poată activa și apoi, ajungând la putere în funcții publice să-și poată aplica liber și onest ideile și cunoștințele în interesul cetățenilor care i-au ales. E momentul să fructificăm șansa istorică a României. Vrem să aducem Europa la noi acasă. Vrem să fim unul dintre popoarele prospere, puternice și demne care contribuie la unitatea, identitatea și diversitatea Uniunii Europene.

III. PRINCIPIILE ȘI VALORILE NOASTRE

1. Doctrina creștin-democrată - centrată pe ființa umană și pe comunitate

Creștin-democrația - centrată pe ființa umană și pe comunitate - oferă un răspuns tuturor acelor care aspiră la o societate bazată pe valori morale, fiind doctrina care ia în considerație componenta spirituală a ființei umane. Considerăm că existența umană nu poate fi restrânsă la satisfacerea nevoilor materiale, desăvârșirea persoanei poate fi atinsă numai în legătură cu comunitatea și cu societatea în care aceasta trăiește.

Pe scurt, social-democrația înseamnă „*a primi*”, liberalismul „*a avea*”, iar creștin-democrația înseamnă „*a fi*”.

Baza și orientarea acțiunii noastre politice sunt concepția creștină despre natura umană și valorile fundamentale care derivă din aceasta: *libertatea, solidaritatea și dreptatea*. Ființa umană - subiect și nu obiect al politicii

Demnitatea fiecărui om este intangibilă, indiferent de vârstă, sex, naționalitate, convingeri religioase sau politice și de capacitatea de performanță.

Orice om este liber să își dezvolte propria personalitate și să își aleagă legea morală după conștiința sa. Omul este *subiect de drepturi și îndatoriri*, angajându-se în mod deliberat în viața socială care se împlinește numai în orizontul *binelui comun*.

Respingem doctrinele care vin în contradicție cu concepția creștină, prin care se admite că omul nu este supus greșelii. În același timp, omul trăiește și se afirmă în comunitate, astfel încât libertatea sa nu este absolută, ea implică responsabilitate. Conceptul de libertate individuală nu contrazice principiile general-morale de conviețuire, de răspundere în fața comunității, la dezvoltarea căreia fiecare are datoria să participe. Libertatea persoanei nu poate afecta drepturile celorlalți și se inspiră din răspunderea fiecărei generații față de integritatea Creației divine.

2. Tradiția și morala creștină - familia și comunitatea

Iubirea aproapelui se manifestă prin *solidaritate*, principiu care presupune acțiuni concrete,

ajutor efectiv, drepturi și îndatoriri în relația dintre oameni și comunitățile cărora le aparțin, precum și între comunități.

Solidaritatea înseamnă participarea la viața și eforturile comunității oamenilor, conștienți atât de egalitatea lor în demnitate, drepturi și obligații, cât și de respectul creștin față de semenii.

Solidaritatea trebuie îndreptată cu precădere asupra aceluia dintre noi care nu își pot apăra singuri drepturile. Pe de altă parte, oricine așteaptă sprijin de la ceilalți trebuie să fie el însuși dispus să acționeze conform aceluiași principiu.

a) Morala creștină

Suportul etic explicit pe care PNȚMM își clădește acțiunea politică este în deplină consonanță cu morala creștină. Numai din această perspectivă putem afirma respectul pentru demnitatea fiecărei persoane și imperativul conviețuirii armonioase, ca reflex al iubirii de Dumnezeu și de oameni. Morala creștină este cea care ne dăruiește puterea de a combate minciuna, trufia, egoismul, lăcomia, însușirea de bunuri necuvenite, ura și violența din relațiile economico-sociale sau politice. Orizontul moralei creștine include toate persoanele care, indiferent de profesiune sau cult, recunosc demnitatea și libertatea responsabilă ale fiecărui semen. În spiritul și litera ei, morala creștină se opune oricărei forme de fundamentalism.

b) Familia – baza societății și comunitatea de generații

Societatea liberă și responsabilă în care dorim să trăim se poartă asupra numai în jurul *familiei*, definită ca temelie a vieții comunitare. Solidaritatea manifestată în comunitate este urmarea iubirii dintre membrii fiecărei familii.

Considerăm căsnicia drept cel mai bun model de instituționalizare a comuniunii între membrii societății. Copiii au nevoie de dragoste, ocrotire, siguranță și modele de conduită pe care le pot găsi cel mai bine în familie. Dezvoltarea conștiinței valorilor și a răspunderii personale depinde, în primul rând, de educația primită prin intermediul familiei.

Creștin-democrația consideră familia drept forma cea mai stabilă a conviețuirii în societate. Familia, școala și biserica reprezintă matricea formării civice și morale a oricărei persoane.

PNȚMM abordează politicile pentru tineret în mod prioritar, ca teme esențiale pentru viitorul țării. În afara sistemului formal sau informal de educație și învățământ, tinerii care beneficiază de inițiativă, nerăbdare, curiozitate, entuziasm și perseverență – caracteristice vârstei - pot câștiga experiență și pot prelua răspundere atât la nivelul familiei, cât și la nivel comunitar și statal. Vom încuraja și susține consecvent promovarea tinerilor.

Milităm pentru îmbunătățirea condițiilor de viață, îngrijire în familie și sănătate ale persoanelor vârstnice.

c) Tradiție și patriotism

Un partid politic matur trebuie să preia trecutul istoric ca sursă de motivare a împlinirilor sale viitoare. Istoria ne oferă atât modele de persoane și acțiuni, cât și contramodelul sau eșecuri, momente de victorie, dar și momente tragice.

Noi suntem mândri de acțiunea politică a iluștrilor noștri înaintași precum Iuliu Maniu, Ion Mihalache sau Corneliu Coposu. Lupta și sacrificiul lor trebuie să constituie un exemplu pentru acțiunea noastră prezentă și viitoare, cu armele modernității și ale eficienței politice.

Patriotismul modern implică dragostea de țară și neam, promovarea valorilor românești, dar și deschiderea față de alte culturi și popoare. A fi patriot înseamnă a fi capabil să aperi integritatea teritorială și suveranitatea țării și a ținti idealul național – reunificarea spațiului românesc - în contextul evoluției structurilor europene și euroatlantice. Patriotismul presupune respectarea drepturilor legale ale altor comunități etnice de pe teritoriul României, precum și sprijinirea comunităților românești de peste granițe, pentru ca ele să-și poată menține identitatea națională și culturală.

3. Subsidiaritate și acțiune politică eficientă

Principiul *subsidiarității* are în vedere faptul că bunăstarea și dreptatea socială nu pot fi oferite populației de către stat. Subsidiaritatea acționează în două sensuri. Pe de o parte, ca autonomie acordată comunităților locale, care au dreptul de a se gospodări și de a lua decizii

fără ingerințe din partea nivelurilor superioare și pe de altă parte, comunitățile locale trebuie sprijinite numai atunci când este cazul și atât cât este necesar. Pentru a fi funcțională, subsidiaritatea necesită responsabilizarea, participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor și la punerea lor efectivă în aplicare. Statul este obligat să intervină doar atunci când problemele care apar depășesc capacitatea persoanelor sau a comunităților de a le rezolva. Partidul nostru este adeptul descentralizării și al autonomiei locale, însă respinge categoric conceptul de autonomie teritorială pe criterii etnice.

Aplicarea subsidiarității apropie politica de oamenii reali. Orice construcție politică viabilă presupune acțiuni cu rezultate concrete. România se confruntă cu grave dificultăți structurale și are nevoie de soluții eficiente de rezolvare a acestora - pe baze doctrinare - și nu doar de discuții despre „puritatea” ideologică a măsurilor preconizate. Politica noastră se va legitima doar dacă va fi clar orientată către priorități și rezultate.

4. Dreptate și proprietate

Dreptatea înseamnă drepturi pentru toți, asigurarea de șanse egale prin sprijinirea celor lipsiți de resurse, precum și respectul față de munca fiecăruia. În spiritul dreptății, vom sprijini și promova competențele și valorile morale, vom asigura protecție socială pentru cei defavorizați, inclusiv pentru persoanele bolnave sau vârstnice, fără însă a submina eficiența mecanismelor macroeconomice.

Preconizăm o organizare economico-socială bazată pe parteneriat și muncă, pentru o distribuție echitabilă a bunăstării comune, în respectul solidarității dintre oameni și spre binele tuturor.

Parteneriatul social dintre patronate și sindicate nu trebuie să lezeze nici libertatea proprietarilor în administrarea propriilor averi și interese, nici dreptul salariaților la recompensarea corectă a muncii depuse. Parteneriatul social este o condiție necesară pentru distribuirea corectă a câștigului și previne riscul apariției conflictelor grave, asigurând pacea socială și permițând o dezvoltare economică durabilă.

Între principiile PNȚMM, garantarea proprietății ocupă un loc de seamă. Vom veghea la apărarea dreptului proprietarului de a-și folosi bunurile și de a dispune de uzufructul acestora în mod responsabil, atât timp cât prosperitatea sa a fost obținută în mod legal.

5. Economia socială de piață orientată spre dezvoltarea durabilă

Conceptul economic pe care îl vom aplica în România este *economia socială de piață orientată spre dezvoltarea durabilă*. Programul de politică economică și socială se fundamentează pe concepția creștină asupra omului, a libertății asumate responsabil și se află în contradicție atât cu economia planificată socialistă, cât și cu formele de capitalism sălbatic de sorginte liberală. Bazele programului nostru sunt performanța și echitatea socială, concurența și solidaritatea, răspunderea personală și siguranța socială.

Prin conceptul nostru economic promovăm următoarele idei:

- accesul la proprietate este deschis și echitabil și proprietatea este garantată;
- inițiativa este liberă, iar competiția încurajată;
- nevoia de capital se rezolvă prin atragerea investițiilor – străine și autohtone – pe baza politicilor fiscale și a legislației clare și stabile, conforme economiei de piață;
- mediul de afaceri va beneficia de relaxare maximă a fiscalității în limitele impuse de investițiile necesare în infrastructură și de respectarea condițiilor macroeconomice de deficit bugetar
- descurajarea evaziunii fiscale (și a corupției); activitățile economice trebuie să se desfășoare în limitele legii, moralei și ale dreptății sociale;
- efectele liberei concurențe și ale mecanismelor pieței, în măsura în care aduc prejudicii consumatorului, vor fi atenuate pentru obținerea echilibrului social;
- statul își va limita implicarea în economie, reținând doar rolul de arbitru, în spiritul dreptății și al solidarității;
- centralismul va fi înlocuit cu subsidiaritatea, care implică răspunderea comunităților locale

în elaborarea și executarea proiectelor benefice lor;

- restabilirea ierarhiei naturale între diversele servicii și recunoașterea valorii lor;
- protecție echilibrată a celor defavorizați, fără afectarea eficienței economice;
- mediul înconjurător este protejat prin asumarea responsabilității atât de către producător, cât și de către consumator.

Scopul economiei sociale de piață orientată spre dezvoltarea durabilă este să asigure binele comun și prosperitatea populației.

Bunăstarea, în viziunea noastră, nu este doar materială, ci și spirituală. Creștere economică durabilă reală implică ocrotirea resurselor naturale, inclusiv energetice, folosirea resurselor regenerabile și adoptarea unor tehnologii moderne și „curate”, care să nu afecteze ireversibil mediul înconjurător. Acest mod de a gândi se bazează pe conceptul de conservare a Creației, pe unitatea dintre om și natură. Drept urmare, vom susține dezvoltarea unei *societăți a cunoașterii*, apelând la inteligența umană, la știință și cercetare/dezvoltare în noile domenii ale biotehnologiei și tehnologiei genetice, precum și la noile științe ale materialelor.

6. Unitate în diversitate - pluralism și toleranță

Un principiu fundamental al nostru vizează garantarea pluralismului politic, incluzând atât dreptul majorității de a decide și dreptul minorității la opinie, cât și evitarea discriminărilor inerente oricărei dictaturi a majorității. Pluralismul garantează echilibrul social, economic și cultural, iar toleranța armonizează interesele tuturor. Asigurarea continuității civilizației de tip european nu se poate concepe fără pluralism și toleranță.

IV. ACȚIUNEA POLITICĂ

1. PNȚMM- împotriva corupției

a) Statul de drept

Societatea are nevoie de o autoritate care să o conducă, să îi asigure unitatea și ordinea și să contribuie la realizarea binelui comun. Statul este o instituție a cetățenilor liberi și responsabili, creat pentru a asigura binele comun al națiunii și a sluji libertatea și demnitatea omului. *România trebuie să devină un autentic stat de drept.* Numai un asemenea stat dispune de suficientă capacitate de acțiune pentru asigurarea libertății individuale a cetățenilor, a dreptății sociale și a dezvoltării sănătoase economico-socială a societății. Susținem reducerea rolului statului ca operator economic, descentralizarea alocării resurselor, diminuarea funcției distributive a statului și sporirea celei stimulative, restrângerea aparatului birocratic și simplificarea reglementărilor.

Atribuțiile statului sunt legate de păstrarea Creației: protejarea mediului înconjurător și asigurarea condițiilor pentru realizarea materială și spirituală a ființei umane.

În concepția noastră, atribuțiile statului vizează:

- protejarea drepturilor fundamentale ale cetățeanului și împiedicarea abuzului de putere;
- apărarea cetățeanului de pericolele din interiorul și exteriorul țării;
- stabilirea politicilor naționale de dezvoltare economică și socială, respectiv asigurarea condițiilor pentru realizarea bunăstării;
- protecția socială a persoanelor aflate în dificultate;
- asigurarea bunei funcționări a diferitelor forme de organizare socială (sindicate, patronate, alte forme de asocieri), precum și respectarea drepturilor minorităților;
- conservarea mediului înconjurător, ca bază naturală a vieții.

Întreaga politică internă și externă a statului român va fi subordonată interesului național.

Sistemul politic românesc se va baza pe două principii:

- *suveranitatea poporului român* - toate formele puterii emană de la națiunea română, care își exercită puterea prin intermediul celor desemnați prin alegeri democratice;
- *separarea reală a puterilor în stat* - puterea legislativă, puterea executivă și puterea judecătorească.

Propunem un Parlament bicameral, cu atribuții distincte pentru cele două camere. Susținem sancționarea traseismului politic. Susținem adoptarea definitivă a unui sistem electoral

adoptat prin referendum care să impună pe de o parte reprezentativitatea aleșilor, apropierea dintre aceștia și alegători și controlul alegătorilor asupra aleșilor și pe de alta continuitate și coerența administrativă ale guvernantei locale și naționale

Guvernul va cuprinde un număr redus de ministere capabile să asigure implementarea programului de guvernare. Se va eficientiza funcționarea administrației publice centrale și locale prin adoptarea unor proceduri de lucru transparente, în conformitate cu bunele practici din Uniunea Europeană.

Se va urmări restrângerea imunității parlamentare și prezidențiale la declarații și acțiuni politice.

Va exista un control riguros al averii demnitarilor, generalilor, judecătorilor, procurorilor și funcționarilor publici, prin declarația publică a averii lor și a familiei - făcută la obținerea funcției - și verificarea bunurilor dobândite pe perioada deținerii funcției, dacă valoarea acestora nu concordă, în mod evident, cu venitul legal.

b) Justiția

Într-un stat de drept, cuvântul de ordine este respectul față de lege. Justiția este o putere independentă în stat, scoasă de sub influența politicului și a structurilor de tip mafiot. Dorim ca actul de justiție să asigure tratamentul egal în fața legii al tuturor persoanelor și instituțiilor.

Preconizăm următoarele măsuri:

- îmbunătățirea sistemului de formare profesională și de perfecționare continuă a magistraților și a personalului auxiliar;
- degrevarea reală a instanțelor de cauzele minore;
- specializarea instanțelor;
- reducerea duratei proceselor;
- eficientizarea muncii judecătorilor și informatizarea completă a instanțelor;

c) Politicile anticorupție

Corupția este o consecință directă a sărăciei, subdezvoltării și a disprețului față de lege.

Speram ca acțiunile hotărâte ale DNA să taie de la rădăcină „marea corupție” care a afectat major economia și dezvoltarea țării. Creșterea nivelului de trai și educarea cetățenilor în spiritul respectului față de lege vor reduce considerabil „mica corupție”. Pe termen scurt, măsurile prioritare privesc:

- sprijinirea necondiționată a campaniei de rezolvare a tuturor cazurilor de corupție;
- sprijinirea DNA, inclusiv prin redimensionare, pentru ca dosarele de corupție să se poată rezolva în cel mai scurt timp;
- asigurarea mecanismelor care garantează independența justiției;
- promovarea și implementarea unui autentic pachet de legi anticorupție care să cuprindă cel puțin următoarele măsuri:
  - sprijinirea luptei împotriva modificărilor definiției actelor de corupție, de evaziune fiscală și de trafic de influență,
  - sporirea pedepselor în cazul infracțiunilor mai sus-amintite și pentru prelungirea până la eliminare a termenelor de prescriere a pedepselor;
  - judecarea în regim de urgență a infracțiunilor privind actele de corupție, evaziune fiscală și trafic de influență;
  - eliminarea conflictelor de interese;
  - asigurarea transparenței legăturii între cetățeni și funcționarii publici;
  - înființarea declarațiilor de avere pentru toate persoanele a căror avere, la nivelul familiei, depășește un anumit quantum stabilit prin lege.
  - urmărirea averii și a declarațiilor de avere, a demnitarilor, generalilor, judecătorilor, procurorilor și a funcționarilor publici de rang înalt, inclusiv la nivelul familiei și a oricărui interpusi ai acestora;

d) Rolul societății civile

Sprijinim fără rezerve acțiunile mass-mediei și a societății civile de a urmări buna funcționare

a puterilor statului. Având în vedere acest rol, implicarea statului în buna funcționare a societății civile trebuie să fie minimă. În acest sens, vom susține următoarele măsuri:

- adoptarea unei legislații care să stimuleze funcționarea organizațiilor neguvernamentale (ONG);
- înlocuirea finanțării din fonduri publice a ONG; cu finanțarea privată, în condițiile unei legi revizuite a sponsorizării;
- monitorizarea de către societatea civilă a activității parlamentare, executive și judecătorești și libera informare a cetățenilor asupra cazurilor nerezolvate.

2. Familia și comunitatea – esența reconstrucției societății

a) Șanse egale fiecărei familii

Fiind clădită pe afecțiune, fidelitate, respect și încredere, pe toleranță, iertare și împărtășire a răspunderii, pe spirit de sacrificiu și comportare matură, *familia* este temelia societății, fiind și unul dintre pilonii formării persoanei. Familia este și un exemplu de comuniune între generații. Drept consecință a subsidiarității, fiecare cetățean trebuie să devină mai puțin dependent față de stat și să-și asume responsabilități suplimentare la nivelul vieții personale și al familiei sale. Abordarea creștin-democrată a problemei familiei implică aplicarea următoarelor măsuri:

- modificarea Codului Familiei pentru reglementarea precisă a relațiilor din cadrul familiei, inclusiv a relațiilor între copii și părinți;
- corelarea alocațiilor pentru copii cu veniturile părinților;
- recunoașterea muncii în familie (gospodărie, educația copiilor) pentru realizarea echilibrului necesar dintre familie și profesiune; statul trebuind să ia în considerare această muncă, în conformitate cu prevederile unei legi speciale, fie prin depunerea în sistemul de asigurări sociale a unei contribuții obligatorii, fie prin acordarea dreptului la o pensie specială de stat;
- asigurarea echității fiscale printr-un sistem de deducere a impozitului pe venit în funcție de numărul de copii, care să încurajeze pe cei care își doresc mai mulți copii;
- elaborarea și aplicarea unui program de asistență pentru copiii fără familie, diversificarea stimulentele acordate familiilor de plasament pentru copiii abandonați și familiile monoparentale;
- elaborarea unor politici pentru tineret care să permită:
  - facilitarea accesului la o viață socială axată pe răspundere proprie, inclusiv întemeierea unei familii;
  - acordarea de asistență tinerilor pentru găsirea locurilor de muncă;
  - continuarea acordării credite imobiliare destinate familiilor tinere pentru o casă corespunzătoare.

b) Sănătatea morală și fizică

Românii se confruntă cu o gravă viciere a climatului moral. S-a diminuat respectul între oameni, se neglijează ierarhiile bazate pe valoare, muncă și proprietate cinstit dobândită, s-au pierdut reperele etice. Schimbarea mentalităților și refacerea demnității reprezintă cea mai grea misiune pentru români. Considerăm că *Familia*, *Biserica* și *Școala* sunt pilonii pe care se poate reconstrui climatul moral din societatea românească și suntem hotărâți să ne modelăm acțiunea în acest sens. Triada amintită constituie baza necesară formării civice și morale a fiecărei persoane.

Sistemul sanitar românesc se situează mult sub standardele Uniunii Europene. Durata de viață și alți indicatori privind sănătatea ne plasează pe ultimele locuri în Europa. Dorim construirea unui sistem sanitar flexibil și eficient, care să ofere servicii medicale de calitate. Componenta preventivă a acestui sistem se bazează pe responsabilitatea personală față de propria sănătate.

În acest sens, se impun următoarele măsuri:

- creșterea procentului din PIB alocat sănătății, la nivelul mediei țărilor Uniunii Europene;
- reorganizarea spitalelor de stat;

- analizarea cheltuirii fondurilor de sănătate, respectiv a corectitudinii ponderii fiecărei categorii de acte medicale, având ca finalitate restructurarea acestora în scopul unei bune folosiri a acestor fonduri
- încurajarea privatizării serviciilor medicale;
- asigurarea continuă a dotărilor moderne și logisticii necesare actului medical,
- reducerea birocrăției și în general eficientizarea serviciilor medicale oferite de sectorul de stat;
- informatizarea eficientă a sistemului sanitar;
- introducerea asigurărilor private de sănătate; pacientul poate opta pentru una din aceste forme sau pentru ambele;
- utilizarea fondului destinat asigurărilor de sănătate exclusiv scopului pentru care acesta a fost colectat;
- elaborarea și aplicarea unui program de ocrotire a populației în fața unor pericole precum alimentarea nerațională, alimentele neecologice, abuzul de alcool, fumatul și consumul de droguri.

c) Mediul înconjurător

România este departe de standardele Uniunii Europene și în domeniul protecției mediului. Trebuie să devenim conștienți că *Pământul este un împrumut de la generațiile viitoare* și nu doar o sursă de viață, mai mult sau mai puțin îmbelșugată, pentru cei de azi. Este de datoria noastră să acționăm astfel încât să nu periclităm viața celor de mâine. Scopul nostru este de a lăsa moștenire urmașilor o Românie mai curată decât cea din prezent.

Măsurile pe care le preconizăm sunt:

- asigurarea echilibrului între creșterea economică, dezvoltarea socială și calitatea mediului înconjurător; statul va asigura monitorizarea și va sprijini rezolvarea problemelor de mediu;
- întărirea autorității Ministerului Mediului, dar având competențe limitate la:
  - elaborarea strategiilor și reglementărilor privind desfășurarea oricăror activități în conformitate cu protecția tuturor factorilor de mediu (aer, apă, pădure, sol) împotriva poluării biologice, fizice, chimice și nucleare; stoparea jafului forestier
  - urmărirea riguroasă a aplicării acestor reglementări;
  - ameliorarea calității factorilor de mediu și elaborarea normelor de protejare a cetățenilor împotriva calamităților și accidentelor ecologice;
  - realizarea sistemelor de protecție împotriva inundațiilor;
  - transparența totală în gestionarea fondurilor comunitare și naționale pentru proiectele de mediu, în vederea eliminării corupției și clientelismului politic, susținerea investițiilor de mediu și atragerea unor fonduri prin parteneriate public-privat.

d) Siguranța cetățeanului

Binele persoanei și binele comun pot exista doar în condiții de siguranță, atunci când cetățenii și drepturile lor sunt protejate. Rolul poliției este de a preveni infracțiunile (inclusiv cele economico-financiare), de a combate criminalitatea și de a asigura ordinea publică, împreună cu jandarmeria. Măsurile prioritare pe care le vom lua privesc:

- transformarea poliției într-un instrument în slujba și pentru apărarea cetățeanului;
- consolidarea imaginii publice a polițistului și jandarmului, ca simbol al legii;
- transferarea unor departamente și atribuții ale poliției, care țin de aspectul comunitar, către poliția comunitară subordonată administrației locale;
- sprijinirea activității Avocatului Poporului pentru protejarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei;
- elaborarea unei legi a culegerii de informații, care să prevadă:
  - definirea exactă în legislație a *interesului național*, pentru evitarea abuzurilor privind drepturile persoanei;
  - reorganizarea serviciilor secrete în baza interesului național și al apartenenței

României la NATO și UE;

- garantarea siguranței alimentare, atât din punctul de vedere al existenței hranei, cât și al calității acesteia;
- asigurarea protecției persoanei în privința calității și periculozității bunurilor de consum.

e) Educația și cultura

Educația trebuie realizată în familie, în Biserică, în comunitate, dar în special prin școală. Trebuie asigurat accesul egal la educație.

Învățământul românesc trece prin numeroase crize ale căror efecte sunt resimțite de marea masă a elevilor, studenților și personalului didactic. Subfinanțarea, una dintre cele mai grave crize, nu este și singura. Se impune stoparea de urgență a declinului școlii românești, care este principalul pilon al formării civice, culturale și profesionale al generațiilor care vor construi România de mâine.

Măsurile prioritare în domeniul învățământului și educației sunt:

- creșterea bugetului pentru educație la nivelul legal de 6% din PIB;
- asigurarea accesului egal la educație prin crearea unei infrastructuri educaționale de calitate în toată țara, inclusiv în mediul rural, slujită de personal didactic situat la standarde profesionale ridicate și care să beneficieze de o salarizare adecvată, în raport de performanța profesională;
- asigurarea dezvoltării formelor de învățământ – public și privat, profesional sau academic –, cu asigurarea calității actului educațional la standarde naționale și europene, astfel încât la terminarea studiilor orice tânăr să aibă o profesie/meserie utilă societății, prin a cărei practicare să-și poată asigura un trai decent și să aibă șanse reale pentru dezvoltarea personală și împlinirea propriilor obiective și idealuri
- dezvoltarea spiritului întreprinzător, al creativității și înțelegerii fenomenelor, al rezolvării problemelor și evaluării informațiilor; în învățământul preuniversitar, accentul trebuie pus pe formarea sistemului de gândire, pe clădirea unei culturi solide, dar și a unor abilități practice în viitoarea confruntare cu viața reală, iar în învățământul universitar, pe dobândirea cunoștințelor și expertizei necesare abordării problemelor complexe ale societății;
- acordarea de burse și alte forme de sprijin elevilor și studenților cu performanțe școlare/universitare, dar cu resurse modeste;
- aplicarea conceptului de învățare/formare continuă, deschiderea și adecvarea învățământului și educației la piața muncii; crearea de relații de parteneriat între instituțiile de formare profesională și firme;
- susținerea cooperării internaționale, prin mobilitate la nivelul elevilor, studenților și personalului didactic, prin acces la programe comunitare și sprijinirea tuturor tinerilor cu performanțe intelectuale deosebite;
- transmiterea către copii și tineri a setului de valori morale și urmărirea modului în care aceștia îl aplică; inițierea și aplicarea reglementărilor privind prevenirea și combaterea violenței din școli, a delincvenței juvenile, a consumului de droguri și a prostituției în rândul minorilor;
- educația civică a populației.

Politicile în domeniul **culturii** trebuie să mențină vii moștenirea culturală și tradiția spirituală și să le apropie de viața zilnică a cetățeanului. Suntem adepții promovării specificității naționale și a valorilor culturale românești, în contextul integrității europene. În acest sens, vom adopta următoarele măsuri:

- asigurarea condițiilor legale și economico-financiare necesare pentru accesul cetățenilor la produsele culturale de bază;
- creșterea bugetului alocat instituțiilor culturale și finanțarea în parteneriat public-privat a unor acte de creație;
- conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național;

- garantarea independenței în gândire și expresie a creatorilor de cultură.

f) Libertatea de exprimare și accesul la informație

Vom garanta fiecărei persoane dreptul la libertatea de gândire, la accesul, exprimarea și răspândirea de idei, opinii, informații prin orice mijloace – fără nici o imixtiune – cu singura condiție de a nu știrbi drepturile celorlalți. Comunicarea între persoane și/cu instituții de stat sau particulare va fi liberă, transparentă și accesibilă.

Este necesară asigurarea unei transparențe totale la nivelul relației între instituțiile publice, mass-media și cetățeni. Informațiile difuzate trebuie să nu lezeze valorile morale, drepturile și demnitatea persoanelor. Independența mass-media va fi consolidată și protejată de orice influență politică ori de altă natură.

g) Libertatea de conștiință

Considerăm că orice persoană are dreptul la libertatea de conștiință. Aceasta înseamnă libertatea manifestării credinței sau a convingerilor filosofice, în mod privat sau public, prin acte de cult și practici religioase, în limitele respectării aproapelui și a legii. Respectăm valorile tradiționale transmise prin Biserică. Avem convingerea că bunăstarea economică și socială nu poate fi separată de evoluția spirituală a nației.

Sprijinim, inclusiv pe cale legislativă, garantarea independenței financiare a Bisericii și prin contribuția ecleziastică a enoriașilor, dezvoltarea unui sistem educațional axat pe valorile binelui comun și formarea unor cetățeni solidari și responsabili. Susținem restituirea legală a proprietăților bisericesti confiscate în timpul dictaturii comuniste.

Suntem alături de Biserică în vederea îndeplinirii misiunii ei, de consolidare a comportamentului etic al enoriașilor și de transmitere a valorilor create în societățile creștine tradiționale. Susținem implicarea Bisericii în societate, la nivel comunitar, dar nu la nivelul statului sau în politică. Considerăm binevenită participarea Bisericii și asociațiilor religioase la activitățile caritabile și de asistență socială.

h) Administrarea comunității

Omul este prin natura sa o ființă socială. Comunitatea din care face parte este indispensabilă atât pentru supraviețuirea sa, cât și pentru realizarea vocației sale spirituale. Comunitatea îl ajută să se dezvolte prin reciprocitatea serviciilor și prin comunicare. Pentru a-și atinge scopul, relațiile din interiorul comunității trebuie să se bazeze pe ierarhia valorilor și pe respectarea demnității umane.

În acord cu principiile subsidiarității și solidarității, va fi dezvoltată autonomia locală, astfel încât comunitățile locale să decidă asupra vieții lor, în baza resurselor proprii și/sau redistribuite din bugetul național ori din programe ale Uniunii Europene.

Administrația publică locală va fi aliniată practicii europene, urmărindu-se atragerea și promovarea specialiștilor numai pe criteriul competenței și moralității.

3. Economie socială de piață, modernă și eficientă

a) Stimularea inițiativei

Economia României a dobândit statutul de economie funcțională de piață, fiind totuși încă departe însa de o autentică performanță economică. Relația între sectorul privat și stat este distorsionată de corupție. Se impune asanarea mediului de desfășurare a competiției economice și ameliorarea mediului de afaceri.

Considerăm că statul trebuie să creeze condiții propice dezvoltării economice, limitându-și însă implicarea în economie. Rolul lui se va reduce la arbitrarea diferitelor interese existente, în spiritul dreptății și al solidarității, ținând cont atât de interesele economice, cât și de binele comun și binele persoanelor. România trebuie să devină cât mai curând o țară cu nivel mediu de dezvoltare în Uniunea Europeană, corespunzător resurselor naturale și nivelului de calificare forței de muncă.

Restructurarea economiei trebuie să consolideze capacitatea de adaptare la rigorile economiei de piață și a politicilor Uniunii Europene. Acolo unde sunt necesare ajutoare sectoriale și regionale, acestea trebuie limitate în timp, concepute degresiv și orientate spre

performanță.

Statul va evita intervenția directă pe piața muncii. Statul va finanța direct și/sau prin parteneriat public-privat reconversia profesională.

Considerăm că inițiativa privată este motorul dezvoltării durabile. Stimularea spiritului întreprinzător pentru trecerea spre o activitate autonomă stă în centrul preocupărilor noastre.

Cadrul legislativ va fi simplificat, clar și stabil. Acesta va permite oricărei firme elaborarea unor planuri de afaceri pe termen mediu și lung, ceea ce va conduce și la creșterea constantă a numărului de locuri de muncă. Performanța economiei sociale de piață se bazează pe o structură echilibrată de întreprinderi mici, mijlocii și mari. Susținem o clasă de mijloc puternică, prin folosirea resurselor sale intelectuale și a dinamismului său specific în domeniul inițiativei, inovației și dezvoltării. Concurența oferă permanent șansa trecerii de la un tip de ocupație dependentă la calitatea de întreprinzător autonom și, totodată, creează premisa descentralizării puterii economice. Vom acționa pentru crearea unui mediu de afaceri prietenos și concurențial, care să permită consolidarea capitalului autohton și susținerea brandurilor naționale.

b) Politici macroeconomice

Bugetele anuale ale României au încă un caracter conjunctural. Trebuie asigurată consistența și convergența obiectivelor și opțiunilor de politică fiscal-bugetară multianuală cu obiectivele și opțiunile de politică monetară proiectate și implementate de Banca Națională.

Armonizarea stabilității macroeconomice, în scopul creșterii durabile, printr-o politică fiscal-bugetară transparentă și echitabilă impune următoarele măsuri prioritare:

- menținerea deficitului bugetului consolidat în limitele parametrilor europeni, prin dimensionarea cheltuielilor bugetare în raport cu sursele de venituri, în funcție de priorități; susținem ca învățământul, sănătatea, cultura, renașterea satelor, protecția socială și apărarea să nu mai dispună de fonduri insuficiente, ci să se apropie, în timp, de cuantumul alocat în medie acestor domenii în țările Uniunii Europene;
- împărțirea sectorială a fondurilor bugetare în procente similare cu cele practicate de către statele europene competitive economic cu accent deosebit pe investițiile în infrastructură, generatoare de multiplicare a activității economice;
- elaborarea de programe bugetare multianuale;
- finanțarea deficitului de cont curent prin atragerea capitalului străin și a resurselor populației;
- implementarea unei legislații simple și clare în domeniul fiscalității; realizarea unui parteneriat real între stat și contribuabil prin definirea exactă a drepturilor și obligațiilor plătitorului de taxe și impozite, dar și a serviciilor și obligațiilor statului față de contribuabili;
- creșterea bazei de impozitare, îmbunătățirea colectării și reprimarea evaziunii fiscale;
- revizuirea sistemului de impozite și taxe, a fiscalității în general, prin micșorarea numărului taxelor și impozitelor, precum și a cuantumului acestora; eliminarea ante-impozitării și a dublei impozitări; menținerea TVA diferențiat. Susținem deducerea personală la nivel de familie; eliminarea impozitului pe profitul reinvestit; stimularea întreprinzătorilor din mediul rural și din zone cu grad scăzut de investiții;
- consolidarea pieței românești de valori mobiliare;
- creșterea rolului bursei pentru dezvoltarea pieței de capital;
- stimularea pieței asigurărilor;
- încurajarea finanțării proiectelor pentru dezvoltarea comunităților locale, a IMM, inclusiv prin atragerea fondurilor europene structurale și de coeziune;
- reducerea birocrăției în materie în scopul măririi gradului de absorbție a acestora;
- întărirea disciplinei în finanțarea proiectelor care se suportă din fonduri publice, precum și canalizarea acestor resurse spre obiective prioritare;
- asigurarea resurselor financiare necesare pentru realizarea unei reforme radicale în

domeniul pensiilor din sistemul de stat, în scopul asigurării unui trai decent pentru pensionarii care se zbat într-o cruntă sărăcie;

- pregătirea fundamentată macroeconomică în zona euro.

c) Politici sectoriale

i. Energia și resursele naturale. În acest domeniu strategic pentru România urmărim aplicarea următoarelor măsuri:

- eliminarea monopolurilor din domeniu și privatizarea acestora, în condițiile asigurării interesului național;
- asigurarea unei administrații eficiente a regiilor și întreprinderilor de stat prin eliminarea corupției prin căpușare și implementarea unei legislații severe, inclusiv penală, pentru neindeplinirea parametrilor de performanță stabiliți.
- încurajarea aplicării noilor tehnologii de producere a energiei electrice,; economisirea materiilor prime și reciclarea acestora;
- promovarea/valorificarea cercetării în domeniul surselor regenerabile de energie;
- elaborarea și aplicarea unui program național de prospecțiuni geologice;
- elaborarea și aplicarea unui program de gospodărire a resurselor naturale,
- reglementarea acestui domeniu, inclusiv problema concesiunilor;
- finalizarea retrocedării pădurilor și reforma gospodăririi acestora;
- creșterea suprafețelor ocupate de păduri în România; introducerea bursei lemnului;
- oprirea jafului resurselor naturale, în primul rând a lemnului, împiedicarea exportului de produse cu valoare adăugată redusă
- dezvoltarea în România industriilor de prelucrare a resurselor naturale,
- modernizarea și reabilitarea serviciilor de încălzire urbană;
- reglementarea strictă a gospodăririi vânatului și pescuitului.

ii Industria și serviciile ca ramură productivă cu valoarea adăugată mai mare este cea care aduce o țară la un nivel ridicat al PIB-ului și prin diverse efecte duce la creșterea veniturilor populației. **Serviciile** reprezintă sectorul care absoarbe forța de muncă eliberată din celelalte sectoare economice prin modernizarea, automatizarea, robotizarea și informatizarea acestora, ceea ce din punct de vedere social este de cea mai mare importanță. Se impun următoarele măsuri:

- ajustarea industriei la resursele naturale și forța de muncă educată și specializată existentă în țară;
- eliminarea parazitismului economic prin aplicarea efectivă a legii falimentului;
- respectarea și aplicare riguroasă a principiului concurenței, factor decisiv pentru creșterea competitivității la nivel național și internațional;
- promovarea investițiilor intangibile și protejarea proprietății intelectuale;
- dezvoltarea continuă a sistemelor de comunicații, inclusiv la nivelul sistemului bancar; extinderea comerțului electronic;
- stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii (IMM), inclusiv prin majorarea fondului bugetar pentru programe cu această destinație și prin cofinanțarea programelor din surse externe;
- simplificarea legislației de reglementare a activității IMM și a procedurilor de înregistrare a acestora;
- dezvoltarea fondului de garantare a creditelor pentru IMM și simplificarea accesului la acest fond;
- facilitarea serviciilor de consultanță și de informare de piață pentru IMM;
- reducerea birocrăției prin introducerea contabilității simplificate cel puțin pentru microîntreprinderi și IMM;
- sprijinirea întreprinzătorilor din mediul rural care doresc să înființeze pensiuni agroturistice;
- atragerea capitalului străin pentru mari investiții directe și de portofoliu, concomitent cu

încurajarea participării capitalului autohton;

iii Agricultură și dezvoltarea rurală. Renașterea satului românesc

Obiectivul general îl constituie renașterea satului românesc prin atingerea unui nivel de trai și de civilizație în zona rurală comparativ cu cel din zona urbană, asigurarea siguranței și securității alimentare a României și protejarea patrimoniului natural și cultural al zonelor rurale. Societatea românească are datoria morală să sprijine reducerea decalajului actual dintre sat și oraș.

Soluția strategică o reprezintă transformarea gospodăriilor țărănești în ferme familiale de tip european și dezvoltarea de ocupații neagricole în zona rurală, în același timp cu modernizarea cât mai rapidă a satelor sub toate aspectele.

În acest scop, se urmărește:

- creșterea dimensiunilor și competitivității gospodăriei țărănești;
- asigurarea conformității cu standardele de calitate și de mediu europene;
- îmbunătățirea desfacerii și creșterea nivelului de valorificare a produselor agricole;
- sprijinirea înființării întreprinderilor de prelucrare a produselor agricole;
- valorificarea avantajelor comparative pe piața comună europeană;
- dezvoltarea serviciilor și ocupațiilor neagricole în zona rurală;
- ajutorarea fermierilor să elaboreze documentațiile pentru obținerea subvențiilor agricole europene;
- dezvoltarea infrastructurii (în educație, construcții edilitare, sănătate, cultură).

Direcțiile principale de acțiune:

1. Organizarea și susținerea instruirii profesionale (tehnice, economice și manageriale) imediate și intensive a țăranilor, inclusiv în domeniul neagricol, în contextul oportunităților oferite de programele postaderare, prin dezvoltarea serviciilor de consultanță accesibile financiar, iar din punctul de vedere al reglementărilor
2. Organizarea cooperativelor de tip european (pentru aprovizionare, prelucrare și desfacere a produselor agricole, pentru unele activități de mecanizare, etc.), precum și a camerelor agricole comunale și județene.
3. Susținerea investițiilor, atât în gospodăriile țărănești, pentru trecerea lor la o agricultură orientată spre piață și profit, cât și pentru înființarea în zona rurală a serviciilor și întreprinderilor de tot felul (complementare agriculturii și a celor care valorifică avantajos resursele locale și tradițiile); organizarea și susținerea bugetară a creditului rural (sistem funcțional de garantare a creditelor pentru țărani); susținerea asigurărilor agricole.
4. Stimularea consolidării proprietății și a fermelor familiale prin asociere sau prin cumpărarea/vânzarea de terenuri agricole (subvenționarea cadastrului și întabulării, transformarea rentei viagere agricole în pensie viageră) și altele.
5. Organizarea și asigurarea funcționalității și stabilității piețelor agricole; asigurarea de condiții economice și de susținere cât mai apropiate de practica țărilor vecine, de a celorlalți concurenți din piața agricolă europeană; susținerea sectorului zootehnic.
6. Susținerea agriculturii ecologice și a altor activități care valorifică avantajele și tradițiile locale în raport cu cererile pieței (produse naturale, produse de origine, cultura plantelor medicinale și aromatice, producerea de biocombustibili etc.).
7. Sprijinirea protejării și conservării mediului înconjurător, susținerea activităților agro-ambientale.
8. Organizarea eficientă a ocoalelor silvice - private și mixte - și impunerea de măsuri drastice pentru reducerea actelor infracționale din domeniul silvic.
9. Dezvoltarea la sate a învățământului preuniversitar – general și profesional – și sprijinirea accesului absolvenților din zona rurală la învățământul liceal și universitar.
10. Modernizarea satelor prin dezvoltarea infrastructurii (drumuri, alimentare cu apă, canalizare, telefonie, internet, cablu TV etc.) și a sistemului sanitar;
11. Sprijinirea ridicării prestigiului și creșterea nivelului condițiilor materiale și de viață ale

intelectualității satelor (sporuri, facilități de instalare, sistem de premiere etc.).

12. Sprijinirea dezvoltării vieții social-culturale și stimularea valorilor morale și spirituale tradiționale la sate, precum și sprijinirea bisericii.

13. Susținerea tinerilor din zona rurală; strategie adecvată pentru sprijinirea tinerilor care emigrează temporar.

14. Instituționalizarea colaborării permanente a administrației cu organizațiile profesionale, sindicale, patronale și civice din domeniile agriculturii și dezvoltării rurale.

Pentru punerea în practică a acestor acțiuni este necesară creșterea semnificativă a fondurilor bugetare alocate pentru agricultură și dezvoltare rurală.

iv Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică. Asigurarea dezvoltării României, afirmarea țării în competiția internațională prin valorificarea inteligenței autohtone impune:

- creșterea ponderii din PIB a resurselor alocate cercetării, până la valori apropiate de media din țările UE;
- finanțarea ritmică a domeniului, preferabil în parteneriat public-privat, pentru menținerea în România a unui nivel științific competitiv internațional;
- dezvoltarea parteneriatului internațional;
- dezvoltarea cercetării românești aplicative, orientate atât pentru nevoile interne cât și pentru comunitatea europeană;
- dezvoltarea la nivel național a cercetării pentru apărare și securitate națională, scopul fiind realizarea de mijloace de apărare proprii;
- asigurarea cadrului instituțional pentru aplicarea rezultatelor cercetării în economia reală.
- eliminarea parazitării fondurilor destinate cercetării în institutele de cercetare de stat prin menținerea unor structuri de conducere și birocratice supradimensionate și prin plata de activități auxiliare inutile.

v Politici pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii. În viziunea PNȚMM, principalele obiective care privesc IMM în raport cu proprietatea și sectorul privat al economiei sunt:

- Armonizarea și optimizarea legislației privitoare la activitatea întreprinzătorilor mici și mijlocii.
- Promovarea unei activități economice susținute și echilibrate, cu un înalt nivel de angajare și de protecție socială, fără costuri inflaționiste, cu un înalt grad de competitivitate, pentru creșterea standardului și calității vieții.
- Reducerea fiscalității și simplificarea modului de taxare a IMM.
- Stabilitatea legislativă este un factor indispensabil construirii climatului favorabil necesar dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. Simplificarea legislației de reglementare a activității IMM, eliminarea discriminărilor economice de orice natură,
- Crearea de zone de afaceri (zone periferice localităților pentru dezvoltarea afacerilor, având facilități de plată a chiriilor și teren cu infrastructura pusă la dispoziție pentru amplasarea sediilor IMM). Înființarea de filiale ale camerelor de comerț în aceste zone, care să vină în sprijinul întreprinzătorilor mici și mijlocii.

d) Coeziunea economică și socială

Obiectivul general de realizare a coeziunii economice și sociale este esențial pentru un program politic centrat pe demnitatea persoanei și egalitatea șanselor. Politicile sectoriale disparate, mai ales cele referitoare la dezvoltare, pot avea efecte secundare negative, rezultatul fiind dezechilibre zonale sub aspect economic și social.

Politicele privind infrastructurile de transporturi și mediu, cele privind lucrările publice, precum și politicile sociale trebuie abordate prin prisma acestui obiectiv general. La aceste politici sectoriale se adaugă politica de dezvoltare regională, care urmărește corectarea problemelor specifice fiecărei regiuni și reducerea diferențelor de dezvoltare dintre acestea.

i Infrastructura din domeniul transporturilor. Vom urmări ca reabilitarea și dezvoltarea rețelelor naționale de infrastructuri din domeniile transporturilor și mediului să se

integreze într-o viziune coerentă care vizează, pe de o parte, dezvoltarea echilibrată a economiilor locale și regionale și, pe de altă parte, alinierea la cerințele europene de calitate și interoperabilitate.

În domeniul transporturilor, dezvoltarea infrastructurilor are la bază componentele feroviare, rutiere, navale și aeriene. Principalele măsuri, care se impun, sunt:

- pentru **transportul feroviar**:

- creșterea răspunderii civile și penale a conducătorilor societăților de stat,
- eliminarea căpușării;
- reorganizarea societăților feroviare pentru eliminarea pierderilor, optimizarea costurilor;
- privatizarea serviciilor de transport de mărfuri și persoane;
- asigurarea securității și siguranței pe infrastructura feroviară la nivel optim de exploatare, concomitent cu creșterea vitezei tehnice și comerciale de transport;

- pentru **transportul rutier**:

- creșterea răspunderii civile și penale pentru corecta executare a lucrărilor de construcție, modernizare sau amenajare a rețelei rutiere naționale. Anchetarea oricărei modificări a contractelor ulterioare câștigării licitațiilor. Sancționarea „lipsurilor/ neprevăzutelor” din caietele de sarcini care motivează astfel de modificări.
- construcția în regim de urgență a rețelei de autostrăzi care să lege toate regiunile țării între ele și cu țările europene, pentru a crește atractivitatea tuturor acestor regiuni pentru investiții și pe această cale să permită dezvoltarea întregii țări;
- practicarea reală a standardelor de cost la nivelul celor europene (țări dezvoltate) pentru construcția de autostrăzi noi pentru reabilitarea drumurilor naționale și județene;
- corelarea graficului dezvoltării rețelei naționale cu prioritățile regionale și locale de dezvoltare a rețelelor rutiere;

- pentru **transportul naval**:

- investiții pentru amenajarea capacităților de operare și depozitare la Dunăre, pentru folosirea avantajului competitiv al acesteia;
- investiții pentru valorificarea potențialului de transport fluvial;
- modernizarea și dezvoltarea flotei fluviale și maritime prin stimularea inițiativei private și atragerea capitalului străin, prin acordarea de facilități de pavilion, mai ales în vederea reintrării României în circuitul internațional de transport maritim;
- punerea în valoare a potențialului de transport turistic de croazieră, prin investiții de infrastructură destinate serviciilor de acest tip;

- pentru **transportul aerian**:

- creșterea răspunderii conducerilor numite ale societăților de stat din domeniu;
- dezvoltarea rețelei de aeroporturi și în general a întregii infrastructurii specifice;
- asigurarea mediului competitiv în aviația civilă.

ii În domeniul mediului înconjurător, realizarea de investiții de infrastructură trebuie corelată cu abordarea generală a acestui sector deficitar din punctul de vedere al cerințelor Uniunii Europene. De aceea, sunt necesare următoarele măsuri:

- susținerea programelor și proiectelor de mediu coerente și corelate între ele, menționând sursele de finanțare și asigurând integrarea politicii de mediu în aplicarea politicilor sectoriale și regionale;
- îmbunătățirea factorilor de mediu, concomitent cu extinderea rețelei de arii protejate și rezervații naturale;
- pregătirea documentațiilor tehnice necesare (studii de fezabilitate, studii de impact, masterplan, proiect tehnic) pentru accesarea fondurilor de coeziune și pentru asigurarea unei rate mari de absorbție a finanțării externe, menită să asigure fluxul continuu al investițiilor de mediu;
- creșterea capacității administrative de gestionare a finanțărilor externe, concomitent cu reorganizarea operatorilor locali și regionali.

iii Dezvoltarea regională. Susținem dezvoltarea armonioasă, economică și socială a tuturor zonelor țării. Din păcate, realitatea acuză agravarea decalajelor între diferite provincii geografice. Vom defini regiunile de dezvoltare economico-socială pe criterii de omogenitate a indicatorilor de dezvoltare și vom elabora o strategie națională privind funcționarea lor în baza principiului subsidiarității, atât în raport cu nivelul guvernamental, cât și cu cel județean și local. Această strategie trebuie să stea la baza Planului Național de Dezvoltare, care fundamentează deopotrivă politica de dezvoltare regională și asistență financiară pentru dezvoltare din partea Uniunii Europene (cadru de sprijin comunitar). Regiunile mai slab dezvoltate vor primi fonduri structurale și de coeziune și vor beneficia, cu prioritate, de proiecte finanțate în comun cu Uniunea Europeană. Vom acționa pentru:

- eficientizarea utilizării resurselor regionale;
- corelarea programelor de dezvoltare regională cu programele specifice de dezvoltare rurală;
- realizarea proiectelor de investiții în infrastructuri regionale;
- dezvoltarea sectorului IMM la nivel regional prin sprijinirea proiectelor care valorifică potențialul socio-economic specific fiecărei regiuni de dezvoltare;
- înființarea Consiliilor Regionale alese direct de către cetățeni, ca for de decizie asupra politicii de dezvoltare a regiunii și de implementare a programelor regionale de dezvoltare;
- cooperarea inter-regională și transfrontalieră;

iv Politicile în domeniul construcțiilor, lucrărilor publice și amenajării teritoriului vor fi corelate cu politicile de dezvoltare regională și se vor subordona obiectivului general de realizare a coeziunii economice și sociale. PNȚMM își propune să realizeze o politică a coexistenței urbanului cu mediul rural prin:

- definitivarea planurilor de dezvoltare durabilă a teritoriului național și armonizarea cu programele și strategiile de integrare europeană;
- dezvoltarea zonelor urbane policentrice și a relației urban-rural;
- conservarea capitalului natural și dezvoltarea diversității culturale;
- programe de construire de locuințe (inclusiv prin credit ipoteca), de consolidare antiseismică și de reabilitare termică;
- programe de introducere și extindere a utilităților în zone urbane și rurale;
- finalizarea lucrărilor cadastrale;
- programe de regularizare a râurilor și de prevenire a inundațiilor.

v Politici sociale. Rolul statului este de a asigura reglementarea nediscriminatorie în domeniul social și de a minimiza distorsiunile generate de piața liberă. Vom aplica următoarele măsuri prioritare:

- sprijinirea continuă a armonizării intereselor angajatorilor cu cele ale angajaților; dezvoltarea unei clase de mijloc puternice, bazată îndeosebi pe mici întreprinzători, fermieri și persoane cu înaltă calificare angajate în sectoare productive și de servicii;
- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și atragerea reală a partenerilor sociali în elaborarea politicilor și strategiilor ocupaționale;
- elaborarea de programe și măsuri specifice pentru reducerea somajului, îndeosebi în rândul tinerilor și al persoanelor care au depășit vârsta de 45 de ani;
- echilibrarea sistemului public de pensii, înlăturarea discrepanțelor și inechităților, protejarea puterii de cumpărare a pensionarilor;
- integrarea a cât mai multor persoane în sistemul public de pensii prin crearea posibilității de „a-și cumpăra pensia”
- dezvoltarea unui sistem complementar de pensii private și crearea unei piețe paralele de fonduri universale de pensii, cu o legislație fermă pentru evitarea fraudelor;
- elaborarea de politici pentru vârstnici, bazate pe parteneriatul generațiilor și pe necesitatea asigurării asistenței sociale pentru cei singuri (case pentru întreținerea și socializarea

vârșnicilor, implicarea persoanelor de vârstă a treia în programe de comunicare și stimulare a unor activități de utilitate publică);

- identificarea de soluții alternative de sporire a veniturilor acestora prin participarea la realizarea de programe economice, sociale și culturale posibil de a fi abordate;
- sprijinirea integrării sociale a persoanelor aflate în dificultate;
- promovarea unor politici demografice pronataliste, prin: sprijinirea familiilor cu mulți copii; consilierea populației și, îndeosebi, a tinerilor asupra consecințelor avorturilor, pronunțându-se ferm pentru măsuri preventive; creșterea în continuare a alocațiilor pentru copii; încurajarea constituirii de familii; sprijinirea tinerelor familii în vederea obținerii de credite avantajoase pentru dobândirea și/sau construirea de locuințe și achiziționarea de bunuri de larg consum; reducerea mortalității infantile și materne; combaterea violenței în familie etc.

4. Viitorul României într-o lume liberă și prosperă

a) Politica externă și de apărare

În procesul edificării unei ordini internaționale stabile, obiectivele noastre sunt securitatea națională, dezvoltarea economică și creșterea rolului României în lume.

Prin aderarea României la NATO, asigurarea securității naționale a fost realizată. Aceasta garantează ireversibilitatea procesului democratic din țara noastră. Compatibilizarea continuă forțelor armate române cu cele ale NATO, atât ca structură și mod de operare, cât și ca dotare este un obiectiv major al politicii de apărare. România va participa în continuare activ la misiunile structurilor militare euroatlantice și va sprijini, în continuare, lupta antiteroristă.

Vom acorda importanță dezvoltării relațiilor politice și economice dintre România și puterile emergente din regiunea Asia-Pacific.

Numărul ambasadelor României, precum și al personalului diplomatic va fi redimensionat în acord cu obiectivele politicii noastre externe. Criteriile de apartenență la serviciul diplomatic vor fi competența profesională și profilul moral. Diplomații români trebuie să fie mult mai activi în promovarea relațiilor economice externe și în general în promovarea României în lume.

b) România în Uniunea Europeană

Considerăm că aderarea la Uniunea Europeană nu a fost un scop în sine, ci un mijloc de a asigura României locul pe care îl merită printre națiunile europene: acela de stat democrat și prosper. România este pregătită politic să își asume responsabilitatea de membru al Uniunii Europene și să contribuie la realizarea obiectivelor înscrise în tratatele acesteia

Aderarea României la Uniunea Europeană ne obligă să facem eforturi intense și continue pentru integrare a și îndeplinire a angajamentelor asumate, în special în domeniile politicilor comunitare, al domeniul justiției și al afacerilor interne.

c) Relația cu românii de pretutindeni

În urma emigrației economice masive din ultimii 10 ani, numărul românilor care trăiesc și/sau lucrează în afara granițelor țării s-a mărit la peste trei milioane. Tendința este de creștere în continuare a numărului lor. Suntem răspunzători de soarta acestor români și ne vom preocupa de respectarea dreptului lor de a fi români. Vom veghea ca ei să beneficieze de un tratament similar celui de care se bucură minoritățile naționale din România.

Preocuparea noastră legată de fenomenul migrației forței de muncă se va traduce prin măsuri ca:

- păstrarea identității naționale a celor care emigrează sau muncesc în alte țări;
- educarea copiilor rămași în grija rudelor;
- limitarea migrației, având în vedere crearea de noi locuri de muncă în țară.

Îi invităm pe românii de pretutindeni să participe direct la reconstrucția României. Susținem înființarea unei circumscripții electorale a românilor din afara țării, cu reprezentare în Parlamentul național.

d) Relația specială cu Republica Moldova

Considerăm Republica Moldova ca un alt stat locuit de o majoritate românească și vom urmări soluționarea conflictului înghețat din Transnistria. Vom acorda o atenție specială fraților noștri

din Basarabia și Bucovina de Nord și nu ne vom pierde credința în realizarea idealului național în contextul evoluției structurilor europene și euroatlantice: dreptul românilor de a trăi uniți. Vom promova toate măsurile politice menite să apropie Republica Moldova de structurile europene și euroatlantice. Preconizăm înființarea unui fond financiar consistent, în limitele posibilităților noastre, pentru ajutorarea continuă a Republicii Moldova să facă față presiunilor Rusiei și elementelor rusofone și să-și continue liber drumul pentru aderarea și integrarea în Uniunea Europeană.

e) Relațiile interetnice

Modul în care România a tratat problema minorităților naționale a constituit un atu în procesul aderării la Uniunea Europeană. Susținem recunoașterea și exercitarea drepturilor legitime ale minorităților naționale, așa cum se regăsesc în pactele și tratatele internaționale pe care România le-a ratificat.

Respingem xenofobia și extremismul și, în consecință, orice formă de discriminare etnică, lingvistică sau religioasă.

Vom elabora și aplica, împreună cu Uniunea Europeană, un program special pentru integrarea socială a rromilor.

Respingem ideea de autonomie teritorială pe criterii etnice, prin separatism național și teritorial (enclavizare), situații potențial generatoare de conflicte.

Garanția soluționării problemelor minorităților naționale se face în baza principiului subsidiarității, prin descentralizare administrativă și financiară, într-un climat de conciliere națională și printr-o politică sinceră și loială de conlucrare și armonie.

* * *

Credibilitatea noastră politică se bazează pe *încredere* și *deschidere*. Noi, național-țărăniștii, îi chemăm pe români să acționeze împreună cu noi pentru viitorul țării. Le solicităm idei curajoase, dar și critici, sprijin și colaborare. Merită să construim împreună o societate liberă și responsabilă, o societate prosperă și dreaptă.

Așa să ne ajute Dumnezeu !

SEMNETARI

Mihai-Theodor-Constantin GRIGORIU

Constantin-Neculai Sofronie

Ciprian POPESCU